

Riigikogu sotsiaalkomisjoni väljasõiduistungi protokoll nr 18

Pärnu

Esmaspäev, 24. august 2015

Algus 10.00, lõpp 17.00

Juhataja: Aivar Kokk

Protokollija: Terle Kask

Võtsid osa: Monika Haukanõmm, Dmitri Dmitrijev, Helmen Kütt, Jüri Jaanson, Liina Kersna, Maire Aunaste, Marika Tuus-Laul, Vilja Savisaar-Toomast, Aimi Kaldre (nõunik-sekretariaadijuhataja), Heidi Barot (nõunik), Helgi Kundla (nõunik)

Puudus: Viktor Vassiljev

Kutsutud: Riikliku lepitaja kohusetäitja Henn Pärn (1. päevakorrapunkti juures), Eesti Ametiühingute Keskliidu esimees Peep Peterson, Eesti Haigekassa Harju osakonna direktor Ado Viik, Eesti Haigekassa klienditeeninduse osakonna juhataja Terje Kalamees, Sotsiaalministeeriumi tervisesüsteemi arendamise osakonna peaspetsialist Ülle Jordan, Sotsiaalministeeriumi tööala asekanstler Egle Käärats, Haigekassa juhatuse esimees Tanel Ross, Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni esimees Ago Tuuling ja õigusnõunik Haldi Ojamaa (1. ja 2. päevakorrapunkti juures).

Päevakord:

1. Kollektiivse töötüli lahendamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (52 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks.
2. Kollektiivne pöördumine - petitsioon esimeste haiguspäevade hüvitamise taastamiseks (1-6/15-37).
3. Pärnu Haigla külastamine.
4. Pärnu Lasteküla külastamine.

1. Kollektiivse töötüli lahendamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (52 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks.

Sotsiaalministeeriumi tööala asekanstler Egle Käärats tutvustas komisjonile lühidalt eelnõu 52 SE sisu ning ministeeriumipoolseid ettepanekuid eelnõu muutmiseks. Seejärel avaldasid oma

arvamust Eesti Ametiühingute Keskliidu, Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni ja Riikliku Lepitaja esindajad.

Eesti Ametiühingute Keskliidu esindaja märkis, et riikliku lepitaja asetäitja-nõunikuga töölepingu sõlmimisel peaks lepitaja konsulteerima tööturu osapooltega. See kaasab partnerid küll protsessi, kuid välistab, et ametisse saab lepitajale sobimatu isik või partnerite erimeelsus võiks nimetamise nurjata. Oluline on ka see, et juhul kui lepitajal tuleb teha haldustoiminguid, siis peaks ka lepitaja asetäitja-nõunikul olema vastav pädevus. Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni esindaja nõustus eelpool toodud ettepanekutega. Riikliku lepitaja kohusetäitja lisas, et oluline oleks sõnastada ka lepitaja eesmärk.

Otsustati:

1.1 Jätkata arutelu komisjonis (konsensus).

2. Kollektiivne pöördumine - petitsioon esimeste haiguspäevade hüvitamise taastamiseks (1-6/15-37).

Komisjoni istungil arutati koos Eesti Ametiühingute Keskliidu, Sotsiaalministeeriumi, Haigekassa ja Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni esindajatega kollektiivset pöördumist esimeste haiguspäevade hüvitamise taastamise kohta. Praeguse kehtiva korra järgi maksab tööandja hüvitist haigestumise 4. päevast kuni 8. päevani, haigekassa maksab alates 9. päevast ning hüvitise määr on 70%. Esimesed kolm päeva tasustamisele ei kuulu. Istungil tõstatati mitmeid probleeme ja küsimusi, millele üheskoos otsiti sobivaid lahendusi.

Eesti Ametiühingute Keskliidu esimees Peep Peterson selgitas, et oluline on varasemas staadiumis inimestele abi anda ja tekitada tervisekäitumine, mis väldiks raskete haiguste tekkimist, mille ravimine hiljem on tunduvalt kallim. Täna on olukord, kus kolm esimest haiguspäeva, mida ei hüvita töötajale ei tööandja ega haigekassa, põhjustavad väga paljudele töötajatele sissetulekuauagu, mida nad endale lubada ei saa. Selle tulemusena eelistatakse haigena tööl käia, rikkudes nii enda kui ka kolleegide tervist. Ta lisas, et töötajate omavastutust esimesteks haiguspäevadeks peab vähendama, kuid kindlasti on oluline kuulata ka tööandjate ettepanekuid ja ideid sellest, kuidas nende koormust kergendada. Lõpetuseks märkis ta, et eelnõu mõju on esialgsel hinnangul 30 miljonit eurot. Ühe võimaliku lahendusena pakkus Eesti Ametiühingute Keskliidu esimees välja tekitada side tubakaaktsiisi ja haigekassa eelarve vahel.

Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni esindaja nõustus, et tegemist on väga olulise aruteluga, küll aga tuleks lisaks tubakaaktsiisile leida ka muid katteallikaid.

Haigekassa esindaja nõustus, et pärast 7 aasta pikkust praeguse süsteemi kehtivusperioodi võib ajutise töövõimetuse hüvitise süsteem vajada informeeritud ja põhjalikku analüüsi. Ta lisas, et oluline on tagada töövõimetushüvitiste määramisel lisaks ravi- või ka mõne teise solidaarse kindlustuse poolt pakutavale kindlustuskaitsele ka mõistliku omaosaluse jagamine tööandja ja töövõtja vahel.

Sotsiaalministeeriumi esindaja lisas, et tegemist on väga olulise teemaga, kuid muudatusettepanekuid ei saa hetkel toetada kuna ei ole selge, millistest vahenditest kulud kaetakse. Kindlasti tuleks teemat arutada veel, kui on rohkem analüütilist tausta.

Komisjonis tunti huvi, kui palju vähenes pärast praegu kehtiva korra vastuvõtmist haiguslehtede võtmine. Eesti Haigekassa klienditeeninduse osakonna juhataja selgitas, et haiguslehtede arv vähenes 17% ning viimasel kolmel aastal on töötava kindlustatu kohta keskmiselt 0,4 haiguslehte, varasemalt oli 0,7.

Komisjoni liikmed nõustusid, et oluline on töötajate üldine tervislik seisund ning selle varajase halvenemise põhjuste võimalikult igakülgne ennetamine. Kindlasti tuleb arvestada muudatuste tegemisel kõikide osapooltega, et ka haigekassa ja tööandjate koormus ei kasvaks.

3. Pärnu Haigla külastamine

Komisjon külastas Pärnu Haiglat, et tutvuda nende töö ja teenustega ning arutada eesiseisvaid väljakutseid.

4. Pärnu Lasteküla külastamine

Komisjon külastas Pärnu Lasteküla, et tutvuda nende tööga ja saada kohapeal ülevaade nende edulugudest ja probleemidest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Aivar Kokk

Juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Terle Kask

Protokollija